VII. évfolyam, 37. szám *1951. szeptember 13*

Ludas Matyi

A japán „békeszerződés" után

Joshida: Mit jajgatsz fiam? Most már nem megszállók ülnek rajtad, hanem a szövetségeseink!

70 fillér

EMLÉKEZTETŐ

— Miért állnak külön ezek a zsákok?
— Nem látod? Még a hold is mutatja: beadjuk őket C-re...

Suttogó Simon balladája

Suttogó Simon a szomszéd
meghalt tegnap délután.
Ne sirassák s hogy miért ne
elmondom egymásután.

Amikor kölcsönt jegyeztem
gúnyos arccal nevetett:
„Bedőlt nekik? Nem láttam még
ilyen bohó gyereket.

Nem lát viszont egy fillért sem...
S majd a terv is megakad...
Megbukik az egész rendszer
s elintézik magukat."

Egy este a lépcsőházban
megragadott és legott
a fülemre ráhajolva
ily szavakat suttogott:

„Azokat, akik jegyeznek
Szibériába viszik.
Kényszermunka... Jég-aszalás...
Jeget eszik és iszik!"

Mért pont őket? — kérdeztem meg.
Titkolódzott s nem felelt.
A Terv haladt, én maradtam,
ő csodálta módfelett.

De nem tört meg. — „Sorsoláskor
italt kap és buta lesz,
elfelejti kötvényszámát
s pénzt azt nem kap. Biztos ez!"

Mikor aztán nyertem sokat
s hoztam az új rádiót,
bútort és motorkerékpárt
s még sok mindenféle, jót,

mint egy lepuskázott vadlúd
rogyott le a kapuba'.
S azon nyomban, azon helyen
megütötte a guta!

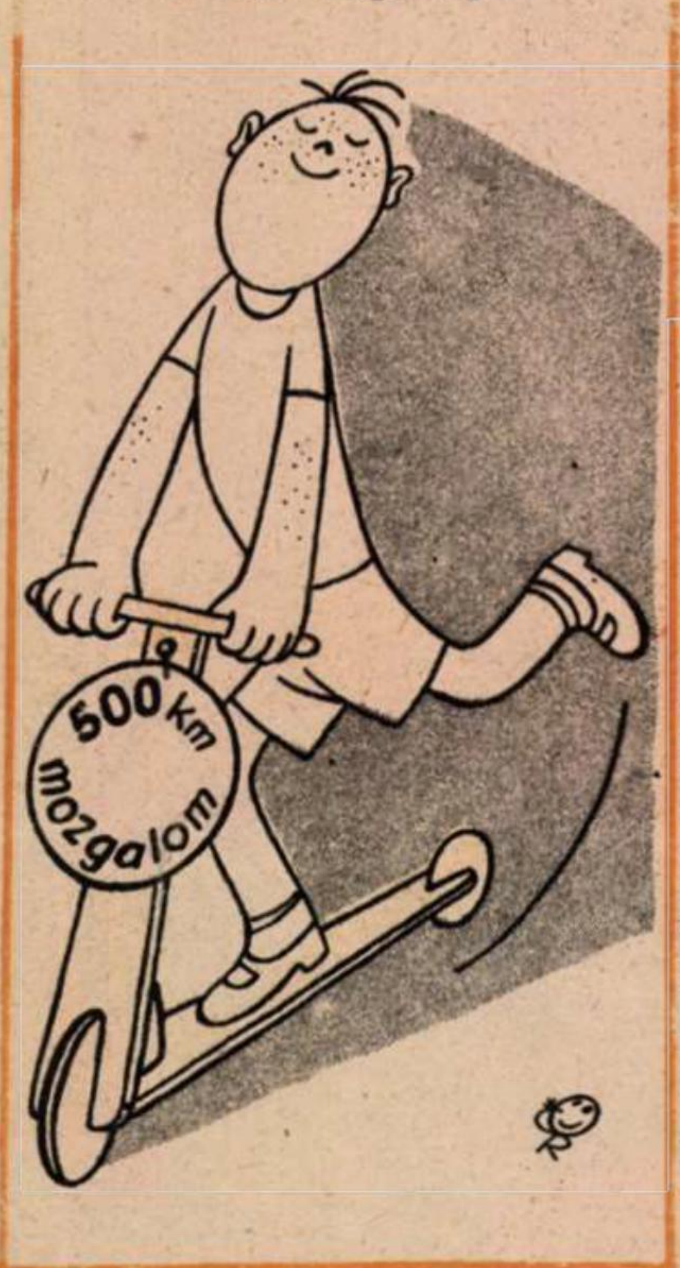
FORGÁCS ANDRÁS

A visszaadott vizit

Angol hadihajó udvariassági látogatása Jugoszláviában... ...és a jugoszláv réz udvariassági látogatása Angliában.

A kis nagyképű

IRÁNY: AZ OPERA!

Bemutatom Naca nénit a Sáfrány-utca kettőből. Szép almaarcú mama, konty csücsül a fején s ha didergeti az idő, hárászkendőt terít a vállára. Azt mondja neki tegnap délután a fia, a nagy melák pózna Pisti: — Mamiskó, este megyünk az Operába. A mamiskó csak legyint. Opera... A föld alá bújt örege az is mindig azt hajtogatta, mikor Igmándról feljöttek Pestre: — Megállj anyjuk, egyszer elmegyünk az Operába, megnézzük a Pillangókisasszonyt. De bizony Naca néni az egész Pillangókisasszonyból csak a két tátottszájú szfinkszet látta az Opera bejáratánál, mintha vihogtak volna rajta: — Te akarsz ide bejönni, koszos, nézd, ki száll ki most is az autóból. Maga József Ferenc Frigyes főherceg s az ő nagyúri retyerutyája. Hess innen, kérgestalpú.

Hát a fiút se veszi komolyan Naca néni, ez is olyan habókos, mint az apja volt. Hej, hogy tudott az ígérni. Igért az mindent, új cihát a dunyhára, magasszárú cipőt télre, aztán a vékonytalpú teniszcipőben ette a kórság Naca néni bütykeit. Régen volt, elmúlt esőnek nem kell köpönyeg, sóhajt fel a néni s játékosan megcibálja a fiú haját. Aztán mondja: — Bolondítsd az öreganyádat, de ne engem. Pista bohókásan s mégis komolyan erősködik. De nem, mama. Komolyan. este megyünk az Operába. És kutat a zsebében. No lám, itt a jegy. Páholy, egy-kettő szék, a Páris lángjait adják. Nem csalás, nem ámítás, mami, gyerünk, készülni kisöreg, készülni, cupp, cupp, csókolja meg a tépelődő mamát, — menjünk. Jaj, uramisten, álmélkodik Naca néni, ez a büdös kölyök nem viccel. Mutasd csak azt a jegyet. Előbb megtörli kezét a szoknya aljában, ókulát föl, úgy böngészi. Hu, ez komoly. Jaj, de mit vegyek föl, no de mit vegyek föl. Gond. Nem mozi az Opera. Nem lehet oda akármiben menni. Fekete selyemruha? Vagy a kék karton? Ej, ej, micsoda gond. Végül a galléros szép szövetruhánál marad. Hát nincs más hátra, ripsz-ropsz öltözés, újabb izgalom, mi lesz, ha elkésünk.

Mikor kész Naca néni, a fiú körbejárja, ej, ej, anya, húsz évet fiatalodtál, mondja udvarolva, hízelkedve. Szabad a karját kedves kisasszony? — és kilépnek. Útközben találkoznak Perediékkel. Hova? Hova? Jaj, — nyel egyet Naca néni, mielőtt kimondaná, — a Zoperába. Így mondja: a Zoperába. De el is pirul menten, nem jó gangoskodni s hozzáteszi bocsánatkérően: Tudja az úgy volt, hogy a fiam hozta a jegyet. No fene, — ámul Peredi, — mi meg a múlt héten voltunk. Még ilyet, — csodálkozik Naca néni is, — hát a Perediék is Operába járnak? Tovább lépnek, sietős tipegéssel kocog Naca néni a csikorgós gombos cipőben. A fiú izmos karja a mama vékony karocskájába öltve, időnként Naca néni lázasan csivitel. — Egyszer Igmándon mutatványosok voltak, valami Béla király rettenetes tragédiáját adták elő. Jaj, hogy azok milyen bolondosak voltak, emlékezik Naca néni, s lassan a nagy beszédben észre se veszi, már oda is értek a két komor szfinkszhez Naca néni ijedten kutatja zsebeit, táskáját, mindent. Keresi a jegyet. De a jegy nincs meg. Ide tettem, nem ide, hanem oda tettem. A fiú ráérősen toporog, majd csak meglesz. Hát már hogyne lenne meg. Mikor Naca néni már mindent kiforgatott, akkor mondja az a komisz kölyök kacarászva: — Mit keres mama, nálam van a jegy. Jaj most aztán gyorsan befelé sodródni az árral. Naca néni keresi azokat a frakkos, magasnyakú urakat, meg a duplatokás Auguszta hercegasszonyokat, akiket látott a Színházi Életben. Régen. Na de most nem régen van, hanem ma. Tükör elé ér Naca néni, meglátja magát a hatalmas üvegben, olyan piros az arca, mint a pipacs. Ugyan mitől? Csak nem az izgatottságtól? De úgy látszik. Először az Operában Majd hallja: Naca néni, Naca néni. Ni, ez a Komlósi Ica. Szerbusz Ica. Hát te mit keresel itt? Ugyan mit keresne? Naca néni elkapja Ica és Pista táviratát, a szemek áruló titkos jelét és már tudja, nem őt kereste az Ica. Majd pont az ilyen vénségre kíváncsi valaki. A lány bókol. Olyan, mint egy fiatal Naca néni. Na, még csak ez kell, mosolyog kicsit kesernyésen, ez a csitri, mit csapja a szelet neki. Amítás, szemetvetettek a legényre. Gyanús, nagyon gyanús ez a furcsa Opera-látogatás. Naca néni szája keskeny vonallá húzódik, szemében jégcsap dermed morózusan nézi a fiatalokat. Rosszalóan hallgat, a zenekar közben hangolni kezd, időnként kutatva nézi a lányt, fölméri és kicsit megnyugszik. Helyes fruska. A zene dallamai, meg talán más is, fölolvasztja Naca nénit s rájön valamire. Nincs értelme, kár bosszankodni. Az öregére gondol, a régi harminc év előtti nyárra, amikor selyemkendőt ígért, meg Operát. Ők is voltak egyszer fiatalok, rájuk is pislantott a rosszaló mama, mindegy. Egyre csak az öreg járt az eszében s arra gondol, ez a fiú, ha ígér valamit, be is tartja. Más világ ez, s kiszalad a száján, pedig nincs is mire válaszolni: No jól van, gyerekek, ami jár a fiatalságnak, az jár. Szikkadt, öreg, kedves, agyonmosott, agyondolgozott kezeibe veszi a kukkert és nézi az előadást. Egy pillanatra újra átsuhan agyán az öreg. — Ej te apjuk, apjuk, ha látnál, képzeld csak, itt vagyok az Operában s kukkerral nézem az előadást...

NAGY S. JÓZSEF

„Túlpiszkos" ruhát nem vállal tisztításra a Patyolat

— Jól mossa ki a vászonruhát, Mariska néni, mert a Patyolathoz visszük utána tisztítani!

Akik félreértik az oktatási káderezés feladatait

(Néhol „magasszínvonalú" elvi kérdésekkel „vizsgáztatják" a hallgatókat. Szabad Nép)

— Ne fec-éreljük az időt. Mondja meg, mire nem tud felelni, hogy elsőre azt kérdezhessük.

TRUMAN SOK KEZE

Tabi László: Egy és más...

(Kérvény)

Szabad legyen elragadtatott üdvözletemet kifejeznem abból az alkalomból, hogy 55 villamosmegállóhelyet megszüntettek. Mondhatom, az 55 megállóhely közül 54-re valóban nem volt szükség, de a Kőszáli-tér 6. számú ház előtti megállót meg kellett volna tartani. Kérem alábbi indokaim szíves latolgatását:

1. A Kőszáli-tér környéke nagyon kopár. A frissen festett megállóhely-tábla roppant előnyösen díszítette ezt a vidéket. Városrendezési okok tehát a megállóhely visszaállítását követelik.

2. Megfigyelésem szerint a verebek és más madarak szívesen szálltak rá a megállót jelző táblára, ahol repdesésük közben megpihenhettek. Állatvédelmi szempontból is fontos tehát a megállóhely visszaállítása.

3. Minthogy a megállóhely-táblát elvitték, a helyén most egy lyuk van a földben, ahova a környékbeli gyerekek játszadozás közben mindúntalan beleesnek. Előfordul, hogy egy-egy este öt-hat gyereket is találnak a lyukban. Képzelhető a szülők állandó aggodalma. Gyermekvédelmi szempontból is szükséges tehát a megállóhely visszaállítása.

4. A villamosközlekedés gyorsításának érdekében a Kőszáli-téri megállót bármikor meg lehet szüntetni. Most, hogy a megálló megszűnt, ez lehetetlenné vált, holott a közlekedés gyorsítására szükség van.

Egyébként pedig nevetségesnek tartom, hogy a Kőszáli-téri megállót (ahol rendszerint egyedül én szálltam fel pillanatok alatt) megszüntették, ugyanakkor azonban meghagyták a Kálvin-téri megállót, ahol gyakran 2—3 percig is áll a villamos.

Tisztelettel.

(Mindennapos dolog.)

Levált a cipőm talpa, azért hát levittem a sarki cipészhez. Vállalkozott rá, hogy visszavarrja. Mielőtt megkérdeztem volna, hogy mikor lesz kész, így beszéltem:

— A cipő nekem nem sürgős. Van másik cipőm is. Ha tehát azt mondja, hogy jöjjek érte 1952 február másodikán, nem bánom. De *akkor* kész legyen. Nos?

Zavartan mosolygott:

— Mához egy hétre kész lesz.

Egy hét mulva elmentem a cipőmért. Még hozzá se nyult.

— Nézze — mondtam neki — nekem a cipő nem sürgős. Ha azt mondja, hogy jöjjek 1963 május nyolcadikán, jövök akkor. De *akkor* kész legyen. Nos?

Dühös lett. Még ő.

— Hát jöjjön uraságod 1963 május nyolcadikán — mondta paprikavörösen.

Feljegyeztem a terminust és 1963 május nyolcadikán elmentem a cipőmért. Még hozzá sem nyúlt. Azt mondta, csupa postamunkája volt.

— Hallja — mondtam — ez mégiscsak sok! Nekem a cipő nem sürgős, ha azt mondja, jöjjek 1987 október hetedikén, jövök akkor. De *akkor* kész legyen.

— Jól van. Tessék 1987 október hetedikén jönni. Meglesz.

— Biztos?

— Biztos.

1987 október hetedikén eltotyogtam a cipészhez, akkoriban már rossz bőrben voltam, a kíváncsiság tartotta bennem a lelket, vajjon végülis beváltja-e a cipészem az ígéretét. Meglepődött, amikor tolószékem a műhelye elé érkezett.

— Nos — mondtam kissé akadozva, mert hetvenéves koromban szélütés ért — elérkezett a legutóbbi terminus... Kész van a cipőm?

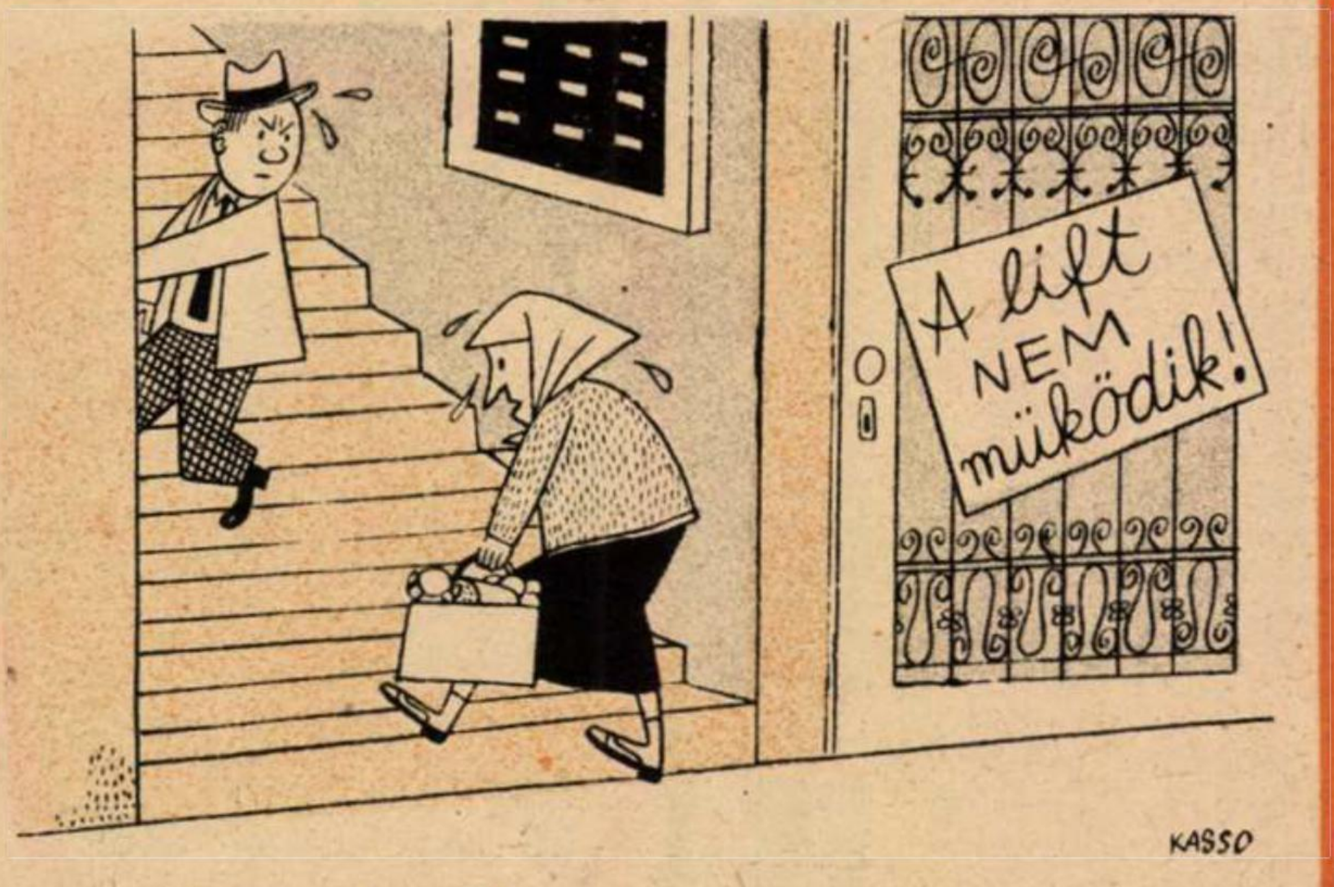
— Tessék csak várni — mondta és előkereste a cipőt, amely a sarokban hevert úgy, ahogy átadtam. Leült és tíz perc alatt megcsinálta.

— Látja, látja — motyogtam — harminchat évig vártam erre a tíz perces munkára, rossz ember...

A fülemhez hajolt és beleordította:

— Most is soronkívül csináltam meg! Nyolc forint!

A Liftjavító Vállalat címére

— Mit motyog nénike?
— Ó semmi. Csak egy-két apróbb javaslatom volna azokkal kapcsolatban, akik felelősek a nem működő 8000 pesti liftért...

Aminek nem szabadna lennie

Az értekezlet vezetője: És akkor Puskás csellel átmegy a védelmen és kapura lő...

A rossz szakács

— Keverem, keverem, mégis egyre kozmásabb lesz...

Ludas Matyi Szinpada

Mi történt Keszonban?

Irta: **Gádor Béla**

Történik egy nagy newyorki napilap szerkesztőségében.

DRINK: Tegyen papírt az írógépbe, Miss Mabel, diktálni fogok.
MABEL: Igenis, szerkesztő úr... (Papírt tesz a gépbe.)
DRINK: Cím: Truman elnök békeszózata Csikágóban...
MABEL (gépel): Megvan...
DRINK: Az Első Csikágói Nyakkendőgyár évzáró közgyűlésén Truman elnök hatalmas békebeszédet mondott, pont. Truman elnök... (más hangon Mabelhez) Trumant nagy tével írják, kisasszony... (Diktál) Truman elnök úr pontosan hét órakor érkezett meg az amerikai lobogókkal feldíszített közgyűlési terembe, ahol az egybegyült igazgatósági tagok és részvényesek szűnni nem akaró ovációban részesítették, pont. Az Egyesült Államok elnöke, aki kedvesen mosolyogva fogadta a tapsokat, szilvakék selyemvászon zakót viselt, bő ujjakkal, hátul spanglival és hóllal...
MABEL: Hóllal...
FALTON (fiatal újságíró be): Mr. Drink, Mr. Drink... Szenzációs telefonjelentést kaptunk... Egy amerikai repülőgép bombákat dobott a keszoni semleges övezetre és géppuskatűzzel árasztotta el a fegyverszüneti tárgyalások színhelyét... Világszenzáció, ha szabad így kifejezni magam, szerkesztő úr...
DRINK: Szabad... Hol tartunk, miss Mabel?
MABEL: Spanglival és hóllal...
DRINK: Igen. (Diktál) Mindenkinek feltűnt, hogy Truman elnök úr a nyakkendőgyár legújabb kreációját viselte, pont. A nyakkendő sárgászöld selyemből készült s rajta tipikus amerikai táj látható: békésen legelésző tehenek, lovak, disznók között kis alacsony faház, amelyre atombomba hullik... pont.
MABEL: Hullik, pont.
FALTON: Megírhatom a keszoni szenzációt, szerkesztő úr?
DRINK: Mért ne írhatná meg? Írja meg nyugodtan.
FALTON: Milyen hosszú lehet?
DRINK: Amilyent akar.
FALTON: Rohanok, megírom... (El.)
MABEL: Kicsit hülye ez a Mr. Falton?
DRINK: Nagyon hülye. Fiatal még, majd beletanul.
MABEL: Nekem mindjárt gyanús volt; olyan magas homloka van és vastag könyveket hord a hóna alatt. Azt mondják, verseket is ír.
DRINK: Borzalmas... Hol tartunk? (Mormol) Igen... Mr. Truman tarkavirágos emprimé inget hordott, ez ma a legújabb divat. A nadrágja szabása volt a legérdekesebb... A nadrág... (Mabelhez) Milyen csinos nyaka van magának, Miss Mabel... Olyan kis pihék vannak a nyakán... Megcsókolhatom?
MABEL: Hogyne. Csak óvatosan, mert csiklandós vagyok... (Kacarászik.)
FALTON (be): Tessék a cikk, szerkesztő úr...
DRINK (olvas): ... éjszaka alacsonyan repülő gép zúgására lettünk figyelmesek és hirtelen bombarobbanásokat hallottunk... A gép zuhanórepülésbe ment át és géppuskával tüzelt a koreai-kínai küldöttség szállásának irányában... Igen... Nagyon jó, hagyja csak itt...
FALTON: Igenis, szerkesztő úr... Igyekeztem szerkesztő úr utasításait szem előtt tartani... Sosem felejtem el: amikor beléptem, szerkesztő úr azt mondta nekem: Fiatal barátom, nálunk sajtószabadság van, mi mindig az igazat írjuk...
DRINK: Jól van, Mr. Falton, távozhat. (Falton el.) Nagyon hülye szegény... Hol tartottunk?
MABEL: A nyakamnál.
DRINK: És a cikkben?
MABEL: Truman nadrágjánál.
DRINK: A nadrág bővebb volt a szokottnál és alul keskenyedett...

(TELEFON CSENG.)

DRINK (felveszi a kagylót): Helló, Igen... Értem, kérem... Természetesen... Igen... Mindent tudok... (Leteszi a kagylót, Csenget) Kérem Mr. Faltont! Írja, miss Mabel... Az elnök úr békeszózatában ismét leszögezte az Egyesült Államok őszinte békevágyát...
FALTON (be) Tessék, szerkesztő úr...
DRINK: Mr. Falton, írjon egy másik cikket, hogy Kinney ezredes a keszoni övezetben helyszíni vizsgálatot tartott és nyomát sem találta bombatámadásnak...
FALTON: De szerkesztő úr... Kinney ezredes sötétben volt kinn...
DRINK (szigorúan) Mr. Falton! Egy amerikai ezredes sötétben is lát...
FALTON: Ha akar. De neki megmutatták a bombatölcsért és nem nézett oda...
DRINK: Mr. Falton! Egy amerikai ezredes odanéz, ahova neki jólesik. Egy szabad amerikait nem lehet befolyásolni abban, hogy egy bombatölcsérre nézzen, amikor ő az égre akar nézni vagy máshová. Megértette?
FALTON: Elvihetem akkor az előbbi cikkemet?
DRINK: Nem, ezt hagyja még itt.
FALTON: Igenis, szerkesztő úr... (El.)
DRINK: Borzalmasan hülye... Gyerünk tovább... (Diktál) Az Egyesült Államok kormánya szilárdan megy előre a béke, a szabadság és az igazság hagyományos útján, amelyet alkotmányunk...
(Telefon cseng)
Helló! Igen... Értem... Mindent értek... Köszönöm... (Leteszi a kagylót és csenget.) Kéretem Mr. Faltont!
DRINK (diktál) ... amelyet alkotmányunk nekünk kiszabott... Az emberi jogok védelmében kijelentjük, hogy... Itt van, Mr. Falton?
FALTON: Mindjárt kész leszek, szerkesztő úr...
DRINK: Helyes. Tépje össze, amit írt és...
FALTON (siránkozva): Mit írjak, szerkesztő úr?
DRINK: Semmit. Az első cikkét hozzuk le...
FALTON (örömmel) Ugye! Tudtam! A sajtószabadság, az igazság... Rohanok...
DRINK: Várjon! Az első cikket közöljük, némi változtatással. Amerikai repülőgép helyett mindenütt koreait ír és a cikk címe: Amerikainak álcázott északkoreai repülőgép orvtámadása a keszoni semleges övezet ellen.
FALTON: Szerkesztő úr... ez rettenetes...
DRINK (ráordít): Mr. Falton! (Megenyhül) Magának még sokat kell tanulnia, fiatal barátom... Adok magának egy könyvet, olvasgassa szorgalmasan... (Az íróasztalfiókból kivesz egy könyvet és átnyujtja)
FALTON (elhülve olvassa a könyv címét): Göbbels miniszter összegyüjtött cikkei... Édes istenem... Édes istenem... (Kitámolyog).
DRINK: Reménytelenül hülye.

Szegény újító...

— Maga már télikabátban jár?
— Nem. Én még télikabátban járok. Az én ügyem ugyanis még az elmúlt télen indult útnak.

Szeptemberi trafikvendég

— Kérek egy kijelentőlapot. Tetszik tudni, költözködünk...

Az amerikai külügyminisztérium szóvívője

A Zeneakadémia előtt

— Láttad már a Tervkölcsön legnagyobb nyereményeinek kiállítását?
— Micsoda? Olyan is van?
— Persze, a Műcsarnokban. Az Ötéves Terv kiállítás.

Két jó népnevelő

A japán „békeszerződés" aláírása

Meghívó a Ludas Matyi olvasói értekezletére

A Ludas Matyi szerkesztősége szeptember 27-én, csütörtökön délután fél 6 órakor a Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában (Budapest, VI. Sztálin-út 101.) olvasó-értekezletet rendez. Ezen a baráti összejövetelen meg akarjuk hallgatni olvasóink véleményét lapunkról, módot kívánunk adni arra, hogy lapunk fejlődésének érdekében olvasóink javaslatokat tehessenek és ismertetni szeretnénk azokat a problémákat, amelyekkel munkánk során találkozunk s amelyek megoldásában olvasóink hozzászólásaitól segítséget várunk.

Kérjük azokat az olvasóinkat, akik erre a beszélgetésre szívesen eljönnének, közöljék velünk nevüket, címüket és foglalkozásukat, hogy a nevükre szóló meghívókat mihamarébb elküldhessük címükre.

— Olvasta? Az amerikaiak megszüntették a nyugat-német acéltermelés korlátozását.
— Igen, de volt egy szigorú kikötésük.
— Éspedig?
— Békés célokra nem szabad termelni…

Vigyek ernyőt, vagy ne vigyek?

Írta: Szép Ernő

Kérem, a minap el kellett menni valami dolgom elintézni. Az ég el volt borulva. Hát az ernyő után nyúltam, mielőtt elmentem volna. De még rajta volt a kezem az előszobaajtó kilincsén, mikor kipillantva az előszobának az udvarra néző ablakán, látom, hogy az ég közepe kékleni kezd, a Nap mint valami betörő csúszik be a világűrbe, olyan betörő, aki semmit el nem emel, sőt, drága gyémánt-fényességet locsol szerte-széjjel.

Éljen, nem kell ernyő.

Kiléptem a folyosóra, hanem felnézvén az égre, észreveszem, hogy az a kéklő, fénycsedő égrészlet megint hamuszín, olyan mint az egész.

Ejnye, mégis csak esni fog. Benyitok kulccsal az előszobába, gyere esernyő! Nem, maradj. Ha már egyszer derülni indult, ki is fog derülni, ez az elborulás csak valami kis üzemzavar. Az ujság se jelzett mára még csak egy átfutó záport se. Nem kell ernyő.

Kiléptem az ajtón, de mielőtt visszacsuktam volna, azt mondtam magamba: és ha mégis esni fog? És megint beléptem, és a kezembe vettem az ernyőt. És akkor véletlenül újra kinéztem az udvar felett elterülő égboltozatra. Ni csak, már megint kitisztult a közepén, nagyobb folton mint az előbb. Vissza akartam tenni az ernyőt a helyére; mielőtt letettem volna, eszembe jutott, milyen csalfa az ég, milyen megbízhatatlan. Elmegyek ernyő nélkül és ahogy lent vagyok, újra be fog borúlni s jön a zuhi a nyakamba. Szóval viszek ernyőt. De nem, nem kell pesszimistának lenni; nem lesz eső.

Szó sincs róla, nem vagyok pesszimista, de ha nem viszek ernyőt, azért is eső lesz, ez régi dolog.

Igenám, de ha ernyőt viszek, akkor sohase esik, ez is legalább olyan régi dolog.

Nem viszek, öreges dolog esernyővel járni.

Viszek: nem illik hozzám az ilyen hiúság.

Nem viszek. Szeretem az esőt. Egy kis eső hamar felszikkad rajtam, semmit se fog ártani.

Jaj, de ha nagy eső lesz. Az legalább egy nadrágvasaltatásba kerül. Mégis csak okosabb lesz ernyőt vinni.

Közbe megint elborult odakinn ott is, ahol már alaposan kivilágosodott.

Fölvettem megint az ernyőt, mert újra letettem volt.

Kiléptem az ajtón. Nini, szél kezd fújni, látni a falombon. Ez a szél elviszi majd a felhőket, mit akarok az ernyőtől?

Állottam az esernyővel a kezemben. Már vagy három perce hol állok, hol lépek, meg visszalépek, az ernyőt már tízszer letettem, meg fölvettem.

Szóval nem viszek ernyőt. Valahol ott is hagyhatom.

De viszek, mégis, és ha otthagyom valahol, megőrzik, visszaadják.

Azért se viszek!

Már majdnem visszavittem véglegesen a helyére, mikor feltűnt az égen újra egy óriási sötét lópokróc, ebből magából reggelig szakadhat az eső.

Amellett miért sajnáljanak, akik látnak az esőben, hogy nincs ernyőm?

A végin a hónom alá csaptam az ernyőt, úgy mentem el.

Igen. És tényleg kitört az eső és bőrig áztam.

Mert olyan cudar szórakozott voltam, elfelejtettem, hogy esernyő van nálam.

HETI KRÓNIKA

ERŐSÖDIK AZ EGYIPTOMI FÜGGETLENSÉGI MOZGALOM

— Hová mész, Tutikám? Hiszen háromezer éve nem mozdultál ki a piramisodból!
— Hallom, hogy kivágják Egyiptomból az angolokat. Ezt megnézem magamnak.

TITO ÁTTÉRT A NYILT KAPITALIZMUSRA

— Hát ezt most hova tegyem?

KESSELRING ÉS MACKENSEN FŐNÁCIK AMERIKAI MEGBIZÁSBÓL HADTÖRTÉNELMI MUNKÁT ÍRNAK A BÖRTÖNBEN

— Miért sírnak ezek?
— Mert most tartanak Sztálingrádnál.

NEWYORKI HIR.

Az amerikai kongresszuson megállapították, hogy „Amerika hangját" kevesen hallgatják, ezért át kell keresztelni.

— Javasolom, nevezzük el mezőgazdasági félórának, akkor nem tűnik fel benne a sok kacsa.

Szabadna, szabadott

(Tatay Istvánnak)

Ön ezt írja: „Csaknem minden számban szerepel ez a rovat: „Aminek nem szabadna lennie". Valahányszor (ezt) a mondatot olvasom, mindig a hideg futkos a hátamon. Olyan magas színvonalon álló lapnak, mint a Ludas Matyi, nem volna szabad ilyen vaskos stílushibát elkövetni. A „szabad" szó nem ragozható ige módjára; tehát helytelen az ilyesféle szóalak: szabadna, szabadott stb. A kérdéses rovat címe tehát helyesen ez: „Aminek nem volna szabad lennie". Nagyon üdvös lenne, ha kedvenc lapunk megszívlelné ezt az igazán nem rosszindulatú kritikát, s a jövőben felhagyna ezzel az állandó és következetes hibával. Megjegyzem, hogy rajtam kívül is sokan megütköznek ezen az állandó hibán."

A Ludas Matyi szerkesztősége szívesen fogadná a fenti kritikát s még csak azt sem mondaná, hogy a „szabadna" használata nem vaskos stílus-hiba, hanem csak nyelvtani hiba volna — ha az volna. De nem az. A magyarul beszélők (éspedig a helyesen magyarul beszélők is) érzik, hogy a szabad melléknév nem egyszerűen tulajdonságot jelentő szó ezekben a fordulatokban: szabad belépni, szabad megtörténni, szabad lerombolni, hanem egyértékű a **lehet** igével. Ebből származik a **szabad** ragozása, minthogyha ige volna, ezekben a formákban:

„szabadjon, szabadna, szabadott, szabadott volna."

Erre Simonyi Zsigmond a Helyes magyarságban ezt mondja:

„szabadjon, szabadna helyes, de szabályosabb szabad legyen, szabad volna."

És Balassa József A Magyar Nyelv Könyvében ezt írja:

„Megemlíthetjük még a **szabad** szót. Ez tulajdonkép melléknév **(szabad ember)**; de ebben a kapcsolatban **nekem szabad**, a nyelvérzék a **lehet**, **kell** igékhez kapcsolja és újabban ilyen ragozott alakban is használják: **szabadott, szabadna, szabadjon.**"

Engedje meg tehát, hogy a Ludas Matyi, amely igyekszik tisztességes magyar nyelven megjelenni, a kifogásolt kifejezést tovább használhassa.

Gábor Andor.

Beszélgetés Belgrádban

— Az éjjel álmodtam valamit...

— Pszt! Pszt!

— Ne pisszegj, álmodni csak szabad!

— Attól függ... Mit álmodtál?

— Azt álmodtam, hogy egy nagy-nagy tárgyalóteremben ültem a törvényszéken. A tárgyalóterem telistele volt munkásokkal, szegényparasztokkal, szóval velünk, dolgozókkal...

— Ez nem is álom. Hiszen az nálunk mindennap megtörténik.

— Csakhogy ebben az álombeli történetemben nem mi ültünk a vádlottak padján.

— Hanem? Pszt! Mondd, de csak csendesen!

— Hanem... ő... Tito... meg Pijade... meg a többiek. Felvonulnak a tanúk... Az áldozatok hozzátartozói. S a bizonyítékok súlya alatt ezek a gyilkosok mindent beismertek... Hogy Gestapo-kémek voltak, hogy leöldösték a hazafiakat, hogy eladták az országot az amerikaiaknak...

— Szörnyű! És mi volt az ítélet?

— Titót, a főbűnöst, kötéláltali halálra ítélték.

— Kötél által? Hiszen ez még szörnyűbb!

— Aztán sorban a többit is, mind... Aztán az ítéletet a nép ujjongása közben valamennyin végrehajtották.

— Valamennyin végrehajtották?! Szörnyű ez! Szörnyű!

— Tulajdonképpen miért szörnyülködtél ezen annyit?

— Azért, mert csak álmodtad az egészet...

B.

BÉRFIZETÉS NAPJÁN

— Miért lóg Stefcsik szaki orra?
— Mert munkaidő alatt lóg az egész Stefcsik.

Ludas Matyi Kínában

A Sanghaiban megjelenő Da Kon Pao című napilap közli a Ludas Matyiból Toncz Tibor alábbi rajzát. Ilyen nagy utat Ludas Matyi még sohasem tett meg.

— Halló! Magának nincs joga ahhoz, hogy elkergessen! A szerződést 99 évre kötöttük!
— Lehet! Csakhogy nem velünk, perzsa dolgozókkal!

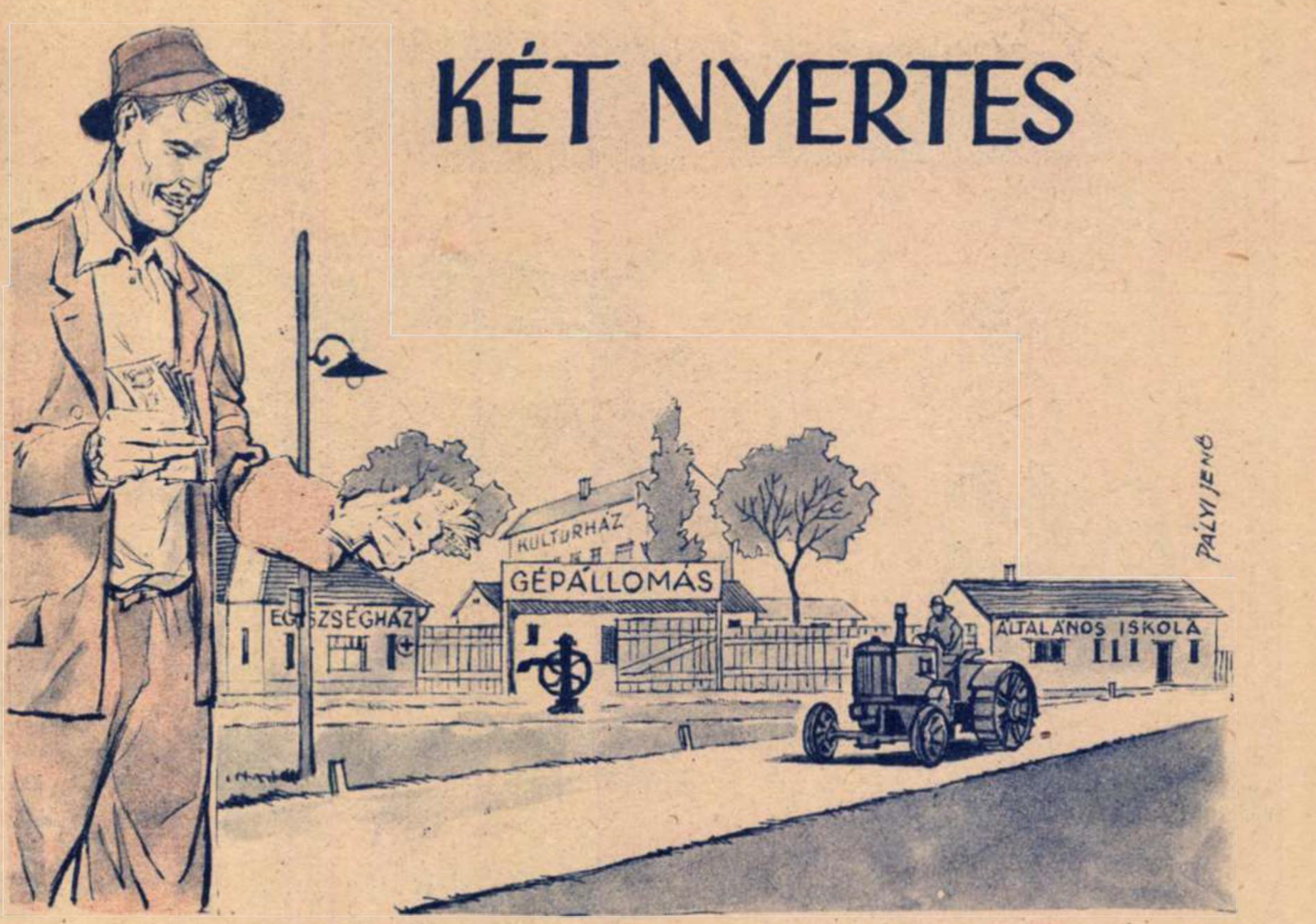
Truman legújabb dala

Megkötjük a jó üzletet mi,
A sajtó kezét is megkötjük,
És megkötünk sok szerződést is,
Miközben a morált leköpjük.

Ne csodálják ezekután, hogy
Megkötöttük a japán békét,
Hisz megkötnénk mi hogyha tudnánk
A világot és minden népét...

KÉT NYERTES

Ez itt Kovács János, aki ötezer forintot nyert a Tervkölcsön húzásán.

és ez itt a faluja, amely gépállomást, villanyt, jó utat és új iskolát nyert a Tervkölcsönből.

Gulliver legeslegujabb utazása

Utazásaim során, miként azt bizonyára önök is tudják, sok különös és csodálatos országot volt már alkalmam megismerni, az az ország azonban, amelynek ezúttal dobott a partjára egy nagy vihar, csodálatosságban és különösségben minden eddigit felülmúlt.

Az első, amit nem értettem, az volt, hogy a fiatalságot elküldték egy onnan sokezer mérföldnyire folyó háborúba meghalni, noha bővízű folyamok öntözték az országot, amelyekbe fáradságos utazás nélkül belefojthatták volna őket.

Amikor megkérdeztem errevonatkozólag az ország egyik főemberét, az készségesen szolgált magyarázattal.

— A dolog úgy áll — mondotta —, hogy azért mégsem szűkölködünk katonák hiján, mert ha egyet elküldünk abba a messzi háborúba, tíz másikat kapunk helyette, akiket úgy hívnak, hogy megszállók. Ezek igen kitűnő emberek, nem csinálnak éppenséggel semmit, csak ülnek csendesen a nyakunkon, nekünk csak szórakoztatni, itatni és etetni kell őket, de igazán kibírjuk, mert akadnak köztük gyomorbajosok is.

Megnéztem ezeket a katonákat, az volt rájuk írva nagy betűkkel, hogy US.

— Mit jelent ez? — kérdeztem.

— Ez azt jelenti — magyarázta előzékenyen —, hogy Amerikai Egyesült Államok.

— Eszerint tehát az Amerikai Egyesült Államokban vagyunk?

— Nem mi vagyunk az Amerikai Egyesült Államokban — felelte türelmesen —, hanem ők vannak itt.

— És miért vannak itt?

— Hogy vigyázhassanak ránk.

— És miért kell nagyságodékra vigyázni?

— Hogy ők itt lehesenek.

Ezekután már nem is nagyon csodálkoztam, amikor beléptünk egy terembe, ahol ki volt írva nagy betűkkel, hogy MUNKÁSPART és egy csomó elegáns úr szidta benne a munkásokat. Azon se csodálkoztam, hogy az egyik ember ötven szobában lakik, a másik meg egyben sem, bár kissé sajnáltam azokat, akik ötven szobában laknak, mert nyilván rengeteg ablakot kell törülgetniük. Amikor azonban megpillantottam egy reszkető kövér embert szivarral a szájában és whiskys-palackkal a zsebében, amint ijedt arccal azt kiabálta, hogy miért nem kezdik meg azt a világháborút, hiszen neki úgysem kell bevonulnia, akkor közismert türelmem ellenére is kijöttem a sodromból.

— Hol vagyok tulajdonképpen? — kiáltottam fel.

— De Gulliver úr — csodálkozott a kisérőm. — Hát nem ismeri meg a tulajdon hazáját, Angliát?

— Ez Anglia? — ordítottam fel, miként a sebzett vad Skócia erdeiben. — Nem, az ki van zárva! Ez nem lehet Anglia!

— Pedig ez Anglia — mondta a kísérőm, aki igyekezett megőrizni a hidegvérét.

— Anglia? — kiáltottam. — Én bolondultam meg, vagy az angolok?

Ezután saját kérésemre bevittek a redriffi tébolydába, ahol szakavatott orvosok kéthetes szorgos és lelkiismeretes vizsgálat után megállapították, hogy nem én bolondultam meg.

Gergely Miklós

NEWYORK UTCÁIN

— Ebben a lapban az áll, hogy mi milyen jól élünk. De nekem, sajnos nincs annyi pénzem, hogy ezt a lapot megvegyem.

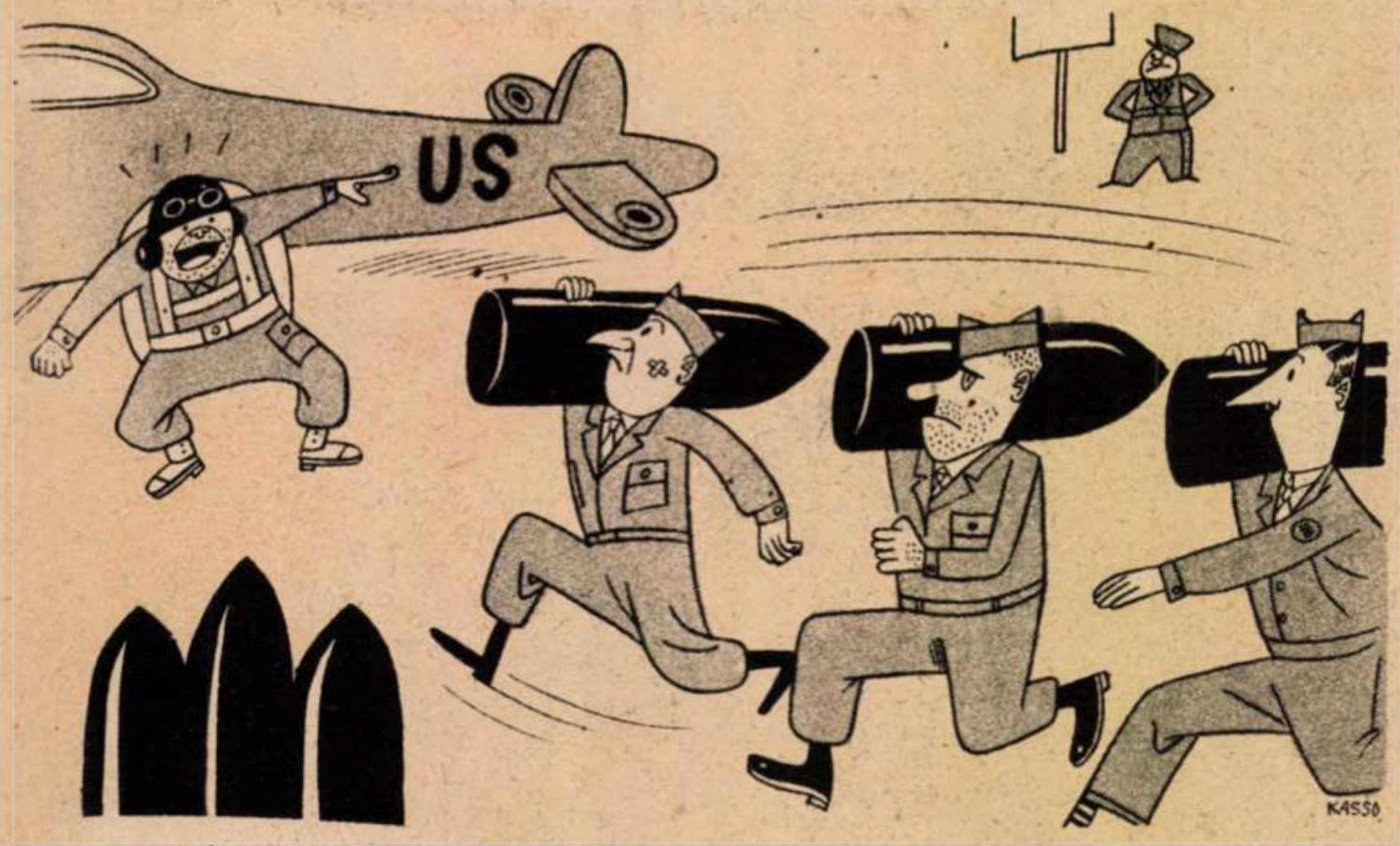
(Krokodil, Moszkva)

Szégyentáblán

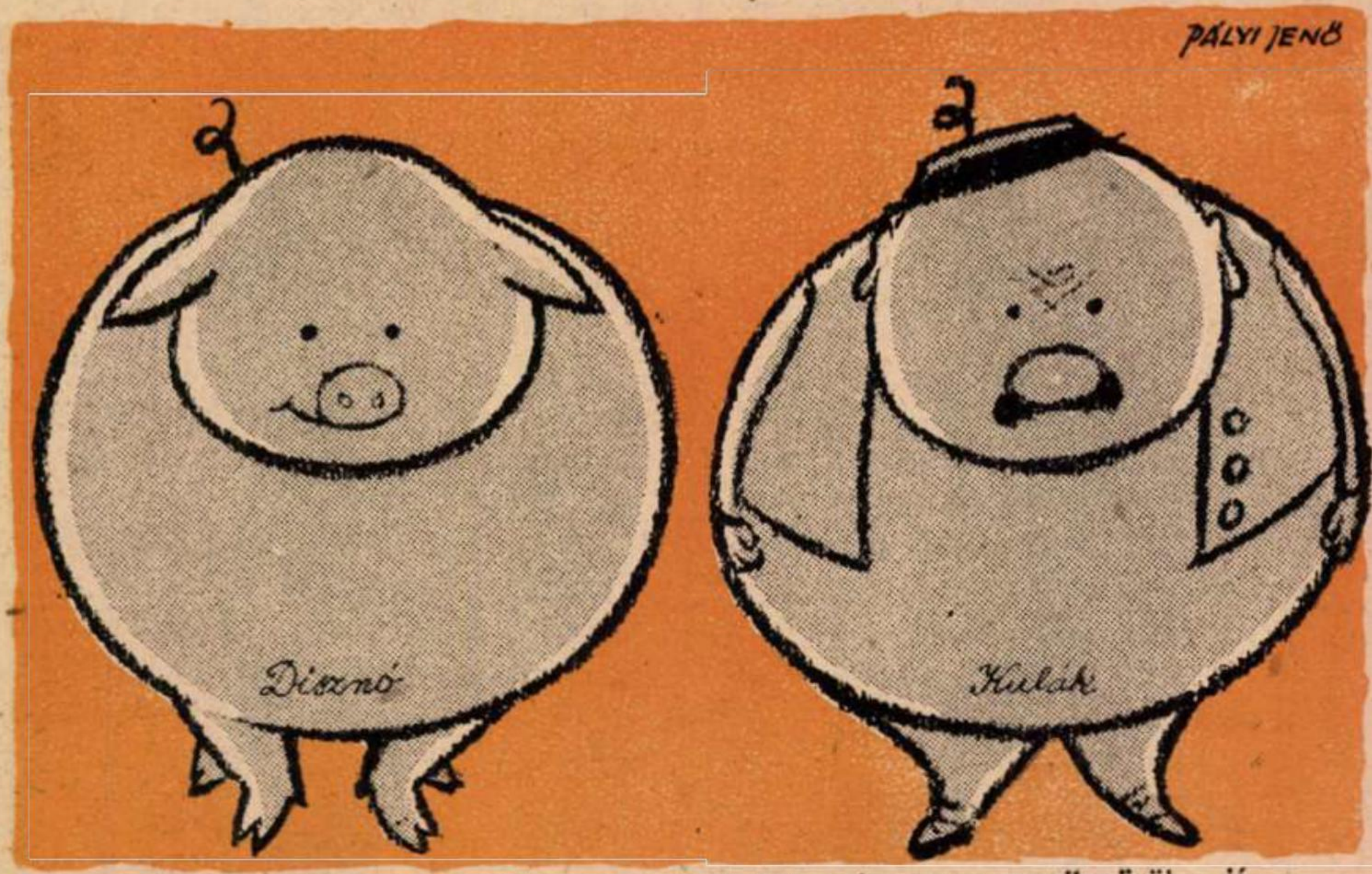
...a Közért befőzési paradicsoma, melyet a háziasszonyok sokszor csak hetekkel a megigért határidő után kapnak meg...

EGY DÉLKÓREAI REPÜLŐTÉREN

Amerikai pilóta: Dupla adag bombát kérek, fegyverszüneti tárgyaláshoz lesz . . .

Egy kulák, egy disznó

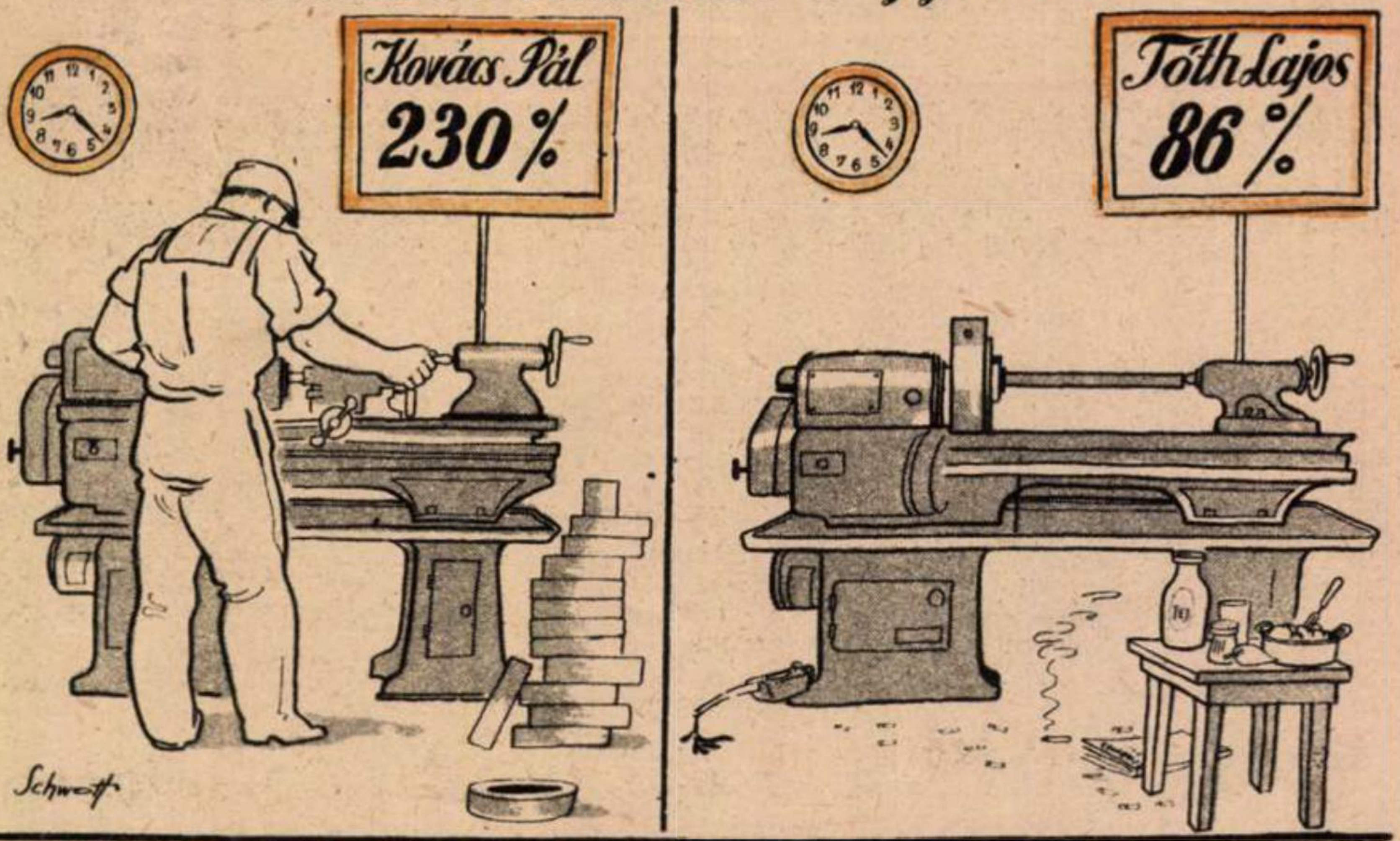

A kettő között csak annyi a különbség, hogy az egyik örül a jó kukoricatermésnek, a másik nem.

Hanglemezek felháborodott felvonulása a Rádió épülete előtt

Akikről beszélnek a gyárban

Le a bürokráciával!

HAJSZA EGY KERÉKPÁR KÖRÜL

Megoldhatatlannak látszó problémával fordulok a Ludas Matyihoz. Esetemet igyekszem időrendi sorrendben előadni.

1950 február 10-én fiam kerékpárját lakóházunk elől ellopták.

1950 február 11-én feljelentést tettem a szegedi államrendőrségen, ahol iktatták a feljelentést.

1950 április 1-én értesitést kaptam, hogy a rendőrség a nyomozást megszüntette, mert sem a tettes, sem a kerékpár nincs meg.

1950 május 30-án az utcán megtaláltam a kerékpárt, amely akkor Káté István „tulajdona" volt. Elmondotta, hogy két nappal előbb zálogházi árverésen vette 380 forintért. Igéretet tett, hogy ezért az összegért a kerékpárt visszaadja.

1950 június 1-én a kerékpár lefoglalását kértem a rendőrségtől. Beadványomban csodálkozásomnak adtam kifejezést, hogy a zálogház igazolvány nélkül vette át a kerékpárt. Azt javasoltam, hogy a zálogházba befolyt összeget adják nekem, hogy Kátétól visszaszerezhessem a biciklit.

1950 december 5-én választ kaptam. A szegedi ügyészség értesitett, hogy Káté István ellen lopás vétsége miatt tett feljelentésemre a vádat elejtette. Megjegyzem, Káté ellen sohasem tettem lopás miatt feljelentést.

1950 december 27-én végre megtudtam, hogy a rendőrség találta meg a gazdátlan kerékpárt lakóházunk előtt. A rendőrség nem nézte meg a kerékpár számát és nem kutatta ki annak tulajdonosát. Sőt a másnap beérkező feljelentést sem vette figyelembe, hanem mint talált tárgyat, február 13-án, tehát az elvitel után három nappal zálogházba vitette és elárvereztette, holott talált tárgyat — tudomásom szerint — csak egy év mulva lehet elárvereztetni.

1950 december 28-án a szegedi államrendőrségen ismét bejelentést tettem. Erre a mai napig semmiféle választ nem kaptam. Ellenben a szegedi főügyészség

1951 június 15-én, tehát több mint fél év után, ismét közölte velem, hogy Káté István ellen lopás büntette miatti vádamat elejti. Emlékeztetőül ismét megemlítem, hogy nem tettem lopás miatt feljelentést Káté ellen. Közöltem a főügyészséggel, hogy kerékpárom visszaszerzése érdekében a pótmagánvádat átveszem.

1951 július 23-án a szegedi járásbiróság tárgyalást tűzött ki Káté ellen. Értesitést kaptam, hogy 60 forintot fizessek be, mert ellenkező esetben az eljárást beszüntetik. Én a 60 forintot nem fizettem be, mert rájöttem, hogy mivel Káté István semmiféle bűncselekményt nem követett el, a tárgyalásnak tulajdonképpen semmi értelme nincs.

1951 augusztus 21-én elmentem az ügyészségre és kértem, hogy végre tisztázzák a kerékpár ügyét. Az ügyész felhivta a szegedi rendőrség nyomozóosztályának vezetőjét és igy végre megtudtam, hogy egy rendőrközeg tévedéséről volt szó, aki már nincs a rendőrség kötelékében. Mikor megkérdeztem, hogyan lehetne orvosolni az ügyet, azt a választ kaptam, hogy inditsak pert az államkincstár ellen. Most csak arra vagyok kiváncsi, hogy az államkincstár elleni perem ügyvédi költsége mennyibe kerül és ennek árából hány kerékpárt tudnék venni?

SZILAS ERNŐ szerelő
Szeged, Sztálin-krt 58.

Sárpilisi tréfa

Mellékelten küldjük a Ludas Matyinak a sárpilisi Állami Mezőgazdasági Gépállomás postautalványát, amelyen két (kettő) fillért utalt át vállalatunkhoz. Az utalvány hátlapján pontosan megjelölik, hogy 133 forint 52 fillér és 133.50 közti különbözetet küldik el. A feladó 38 fillért fizetett a postának a 2 fillér elküldéséért az eltöltött időről nem beszélve.

Megemlítjük még, hogy a postás, aki a pénzesutalványt hozta, a két fillért aprópénz hiánya miatt nem tudta kifizetni.

Nyomtatványellátó V.
Lugosi Béla

Kedves Ludas Matyi!

Én még nagyon kicsi lány vagyok, mindössze három hónap óta élek ebben a szép országban. Már születésemmel is be akartam bizonyítani, hogy erre a világra való vagyok és majdnem két hónappal előbb teljesitettem a 9 hónapos tervet. Sajnos, kicsit túlságosan is könnyűre, mindössze 1500 grammnyira sikerültem.

Pontosan 12 hetes lettem, amikor a csecsemőkórházból kicsit megerősödve 2300 gramm súllyal hazakerültem, ami anyukámnak nem kis gondot okozott, mert aznap letelt a szülési szabadsága, viszont a doktornénik és bácsik véleménye szerint anyukám gondos ápolására még nagyon erősen rászorulok.

Anyukám ugyan jóelőre érdeklődött a SZTK-ban, hogy mi a szabadságmeghosszabbitás technikai megoldása, de azt a választ kapta, hogy amíg én nem vagyok otthon, nem tehet semmit.

Augusztus 18-án kerültem haza és anyu szabadsága is aznap telt le. A Péterfi Sándor-utcai kórházból lejövet első utunk a SZTK szomszédos irodaépületébe vezetett, ahol a földszint 7-es ablaknál egy bácsi anyu ismételt érdeklődésére azt a választ adta, hogy menjünk a körzeti orvoshoz és az ő igazoló levelére elintézik a dolgot. Ezt az igazolást még aznap megszereztük. Következő munkanapon, 21-én anyukám el is vitte a SZTK-ba, ahol pontosan 82 percnyi várakozás után elküldték a kerületi tisztiorvoshoz. Másnap 20 forint lefizetése után megkaptuk az onnan szükséges hatósági igazolást, amit aznap még, 22-én beadtunk a SZTK fent jelzett 7-es ablakán. Anyukám, a naiv lélek, azt hitte, most már elintéződik az ügy, — de tévedett. Ezúttal a körzeti csecsemőorvoshoz küldték igazolásért, amit még aznap délután meg is kapott, 23-ra, azonban már ez sem volt elég, akkor újra a körzeti orvoshoz kellett mennie felülvizsgálat után, beteglap kitöltése miatt, majd munkaadó vállalatához, ugyancsak ebből az okból.

Talán már unod is, kedves Ludas Matyi, (mi is azt tettük), de nehogy azt hidd, hogy ezzel azután simán elintéződött az ügyünk. Ezúttal az volt a hiba, hogy a hosszú huzavonában eltelt egy hét a szabadság letelte után és így a folyamatosság megszakadt, ezért az egy hét óta naponta összeszedett igazolásokat a SZTK nem fogadta el.

Az én igazán angyali türelmű anyukám most már kifakadt és ezért beengedték az illetékes osztályfőnökhöz, aki azzal bocsátotta útnak, hogy a csecsemőorvos vezesse rá igazolására, hogy én már aug. 19-étől szorulok gondos anyai ápolásra, akkor minden rendben lesz, a tisztiorvosi igazolásra nincs is szükség. A csecsemőorvostól megkaptuk a kért záradék rávezetését, és — most már csak egy kis erőt kell szerezni ahhoz, hogy elbirjuk, mi lesz még ezután. Vagy lehet, hogy most már tényleg elintéződik az ügyünk?

Hát tudod, kedves Ludas Matyi, én még nem ismerem a „dörgést", de nálunk, a Legifijabbaknál azt tartják, illetve úgy képzeljük, hogy gyermekápolás címén szabadságot azért kap egy anyuka, hogy gyenge, ápolásra szoruló gyermeke mellett maradhasson és nem azért, hogy szabadságát a SZTK-ban töltse.

Szeretettel ölel

VÁRNAI MÁRIA VERONIKA,
a Legifijabbak levelező tagja,
Bp., XIV., Semsey Andor-utca 12. III. 7.

Rendeltetvén és foganatosíttatván

Kedves Ludas Matyi Mellékelten küldök egy „rendelvényt", kérlek tedd közzé elrettentő például.

„Magyar Államkincstár végrehajtató részére Pataky Ferenc végrehajtást szenvedett ellen végrehajtás ügyében a központi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnak, fent idézett sz. végzésével végrehajtási zárlat rendeltetvén el, ezen jogcselekmény alulírott bírói kiküldött által foganatosíttatván, ennélfogva nevezett végrehajtást szenvedettnek a 11.510. sz. tkvi betétben a 34.733 hrsz. alatt felvett VIII. ker. Fecske-utca 4. és Kender-utca 3. sz. a. ház bérjövedelmeinek végrehajtást szenvedett megillető része zár alá vétetvén, felhívom a jelzett ház lakóit, hogy lakbérüket, illetve ebből a végrehajtást szenvedett megillető részét mások előbb szerzett jogainak épségben tartása és kétszeri fizetés terhe mellett további bírói intézkedésig csakis a zárgondnokul kinevezett VIII. kerületi ingatlankezelő vállalat kezeihez fizettessék."

Eltekintve attól, kedves Ludas Matyi, hogy a Kender-utcát már régen Eszperantó-utcának, a Fecske-utcát pedig ugyancsak hosszabb ideje Lévai Oszkár-utcának hívják, azt hiszem, velem együtt csodálkozol a múltszázadvégi szövegen. Azon is csodálkozom, hogy a Nyomtatványellátó Vállalat ilyen rendelvényeket kinyomat és nem tanácsolja a járásbíróságnak, hogy a szöveget előbb fordítsák le magyar nyelvre.

Kőrösi Gyula,
Eszperantó-utca 3.

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi augusztus 9-iki számában a berhidai gépállomás dolgozói helytelenítik, hogy nem részesülnek jegyes szappanellátásban. Közöljük, hogy a gépállomás dolgozóit augusztus 28-án kiadott rendelet alapján bevonták a zsír- és szappanellátásba. A minisztérium illetékes osztálya felhívta az Országos Közellátási Jegyközpontot, vizsgálja ki, hogyan lehet az, hogy a gépállomás dolgozói nem az őket megillető kenyérpótjegyet kapták meg.

A Belkereskedelmi Minisztérium titkársága.

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: V., Alkotmány-u. 3 Telefon: 127-750, 128-031
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11 Telefon: 221-285
Hirdetési osztály: V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Telefon: 125-340
Csekkszámlaszám: 61.080
Előfizetési ügyek: Posta Központi Hirlap Irodája, V., József nádor-tér 1. Telefon: 180-850
Személyes ügyfélszolgálat: V., Roosevelt-tér 5—6
Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

VÁLTOZATOK egy sémára

Igy szól, aki norma alatt teljesít:
— Bár engem több felajánlás lelkesít,
Es én direkt üzöm, hajtom magamat,
En vagyok a legbúsabb a nap alatt:
Ugratnak engem a gépek, anyagok!
Norma alatt csakis ezért maradok...

Szól a másik: — Teljesitményem ma még
Sajna, igaz, hatvanhárom százalék.
De az oka nem én vagyok, esküszöm!
Nem kímélem sem a torkom, sem tüdőm,
Bizonyitom, ha kell, három napon át:
Szerszámokban látom én a baj okát!

Harmadik szól: — Normám nincs ki? Nem hiszem!
Aki ismer, nem is hinné senki sem.
Hogy egy ilyen okos, ügyes szakinak
Ne lenne ki a normája mai nap?
Hihetetlen! Vagy pedig csak úgy lehet:
Rosszul bírálják el minden tettemet!

A negyedik nagyokosan azt mondja:
— Pozitive szoros nekem a norma.
Már régebben protestálok ellene.
Globálisan lazítani kellene.
Erdekem, hogy lazításra szavazzak,
Mert ha szoros, — belém szakad a madzag!

Ötödik szól: — Nekem sincs ki a normám.
Azt hiszem, elátkozott egy boszorkány!
Ugy kapkodok, hogy az eszem veszejtem
S fogy a normám, növekszik a selejtem.
Keresetem is fogyogat. Megérzem.
Ki lehet a hibás ebben? Mert én nem!...

Szól nekik egy sztahanovista szaki:
— Ki a normát még százra se hozza ki,
A hibát csak önmagában keresse!
A munkáját jól végezze, szeresse,
Magát nézze s ne más fülét tépázza,
Ugy fokozza a normáját kétszázra.

K. Tóth Lenke

Katonai egyezmény

(Történik Washingtonban)

Acheson USA-külügyminiszter: Hát akkor megegyeztünk, úgyebár?
Romulo fülöpszigeti külügyminiszter: Miben, kérem?
Acheson: Ahhoz semmi köze.
Romulo: Oppardon, erről egészen megfeledkeztem,
Acheson: Akkor írja alá
Romulo: Mit kéremszépen?
Acheson: Ezt a katonai egyezményt az USA és a Fülöp-szigetek között.
Romulo: Elolvashatom?
Acheson: Olvassa el inkább Margaret Mitchell „Elfújta a szél" című regényét, abban több szerelem van.
Romulo: Legalább azt tessék megmondani, miről szól.
Acheson: Az Elfújta a szél?
Romulo: Nem. A szerződés.
Acheson: Ja? Hát ez egy egészen egyszerű katonai egyezmény, tisztára védelmi jellegű, arra az esetre, ha megtámadnák önöket.
Romulo: De bennünket nem támad meg senki.
Acheson: Dehogynem.
Romulo: Hogyan?
Acheson: Nagyon egyszerű. Majd ha szólunk, önök megtámadnak valakit és az majd visszatámadja magukat...

VAN IGAZSÁG!

Egy cowboy aranyat talált, meggazdagodott és vásárolt egy farmot. Valahol hallotta, hogy a művészetért is tenni kell valamit, ezért megrendelte a milói Vénusz gipszmásolatát. Amikor a milói Vénusz megérkezett, rémülten látta, hogy a csodálatos nő karja hiányzik. Beperelte a vasúttársaságot és kártérítést követelt, mert szerinte a vasút gondatlanul járt el.

A pert megnyerte.

Komló község bányaváros lett

— Érdekes! Mint falusi bányász mentem le a bányába és mint városi bányász jöttem fel...

Fokozódik a nyomor Törökországban

— Maga erről koldul? Hiszen én azért segítettem meg magát, hogy arról kolduljon.

A KESZONI VIZSGÁLATON

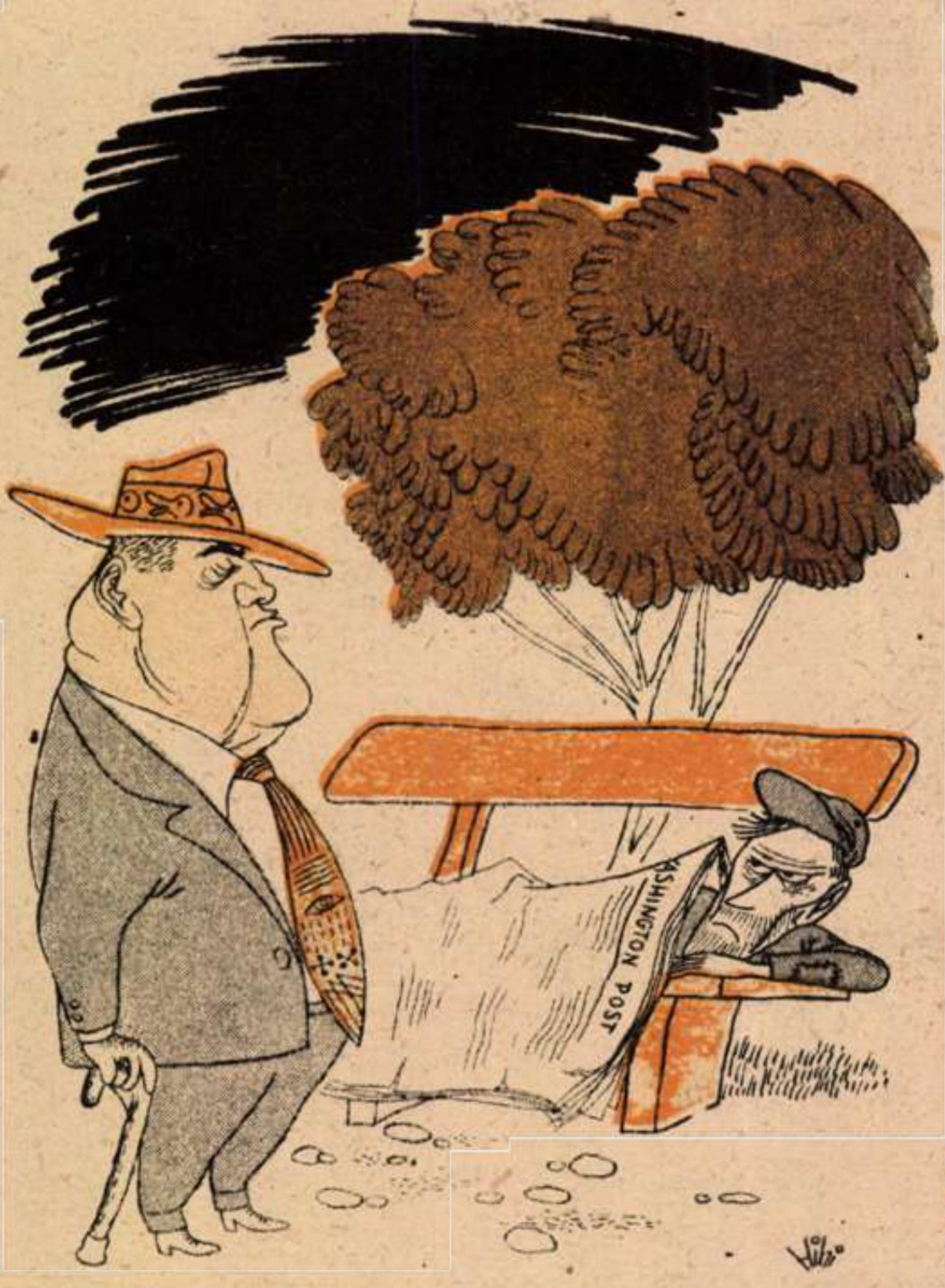

— Nézd, ez a hülye Jack beleesett egy nemlétező bombatölcsérbe!

— Ez aztán a remek vidék! Milyen kihalt minden...

Az ujságkirály és a munkanélküli

— És még azt mondják, hogy én nem teszek jót az embereknek! Hiszen maga is az én lapommal takaródzik...

Darvas Szilárd:

Iskolariportot csináltam az új tanév megnyitása alkalmából. A megbízást egy hetilap adta, de az is lehet, hogy egy napilap, nem emlékszem bizonyosan, mert a dolog régen történt. Van vagy egy hete már.

Nem is volt semmi baj a riporttal, igazán a tőlem megszokott kedvességgel írtam, sikerült érzékeltetnem benne a régi és az új iskola közötti különbséget, továbbá igyekeztem a kis ünnepséget összekapcsolni a sportmozgalommal és haladó hagyományainkkal is, miközben az idei jó paradicsomtermés méltatása vörös fonalként húzódott végig kis írásomon.

Sajnos azonban nem tudtam elkerülni, hogy a szerkesztő apróbb változtatásokat ne eszközöljön a cikken. A túlzott realizmusra és haladó hagyományaimra való törekvés jegyében ugyanis nemcsak azt írtam meg, ami változott, hanem azt is, ami ugyanaz. Például, hogy a kicsik viselkedésében az iskolától való — immáron indokolatlan — félelem is kifejezésre jutott. A továbbiakban aztán arra is utaltam, hogy a tanítók és tanítónénik tündérien kedves és figyelmes viselkedése folytán ez a félelem mint oszlik szerte. Utaltam én, de már késő volt. A szerkesztő meghökkenve nézett rám.

— Síró gyerekek? — döbbent meg. — Hogy érted ezt?

Mondtam: úgy, hogy az ismeretlentől való szorongás és izgalom bizonyos váladékot termel.

— Ez nem termelési kérdés — vágott vissza sötéten. — A mi gyerekeink nem mennek sírva az iskolába.

Esküdözni kezdtem, hogy becsületszavamra több síró gyereket láttam, de leintett.

— Hát nem érzed — kérdezte metsző gúnnyal — milyen apolitikus az, amit írtál? Jó, tegyük fel, hogy néhány gyerek a bennük rejlő és fel nem számolt kispolgári csökevények folytán sírva fakadt. Bár, szerintem, ha valaki hatéves korában nem jut el az öntudatnak arra a fokára, hogy az iskola nevének puszta hallatára zakatoljon az örömtől, akkor vagy benne vagy környezetében keresendő a hiba. De tegyük fel, hogy így volt. Akkor is: ez jellemezte a megnyitót?

Mondtam: nem, nem ez jellemezte, hanem az, hogy milyen hamar megnyugodtak.

— Na látod. Ezt kell tehát kidomborítani, hogy megnyugodtak. Illetve ezt se, mert akkor kiderül, hogy előzőleg nyugtalanok voltak. Legjobb lesz, ha az egészet kihúzzuk.

Ki is húztuk. Maradt a sportmozgalom, a haladó hagyomány és a paradicsom, ezenkívül — mert a cikk így rövidnek bizonyult — hamar beírtuk azt a friss értesülésünket, hogy a Hofherr-gyárban megkerült egy elveszett csasztuska.

Viszont örömmel konstatáltam hogy a tanév megnyitása olyan jól sikerült, hogy még a szóbanforgó riport se ártott neki.

A KISKUNFÉLEGYHÁZI DÓZSA termelő szövetkezetben

5 PERCES SÉTA 3000 HOLD KÖRÜL

Ha van egy kis idejük, jöjjenek velem, körülnézünk ebben a kiskunfélegyházi Dózsa termelőszövetkezetben. Öt perc alatt átszaladunk a 3000 holdon, körülbelül ennyi van nekik, az „újakkal", azokkal a földekkel, amiket mostanában hoztak be. Mert igencsak jönnek az újak, még két kulák is megpróbálkozott, Berecz, meg Kis, de a próbálkozásnál nem jutottak tovább. A búzaátlaguk egy holdon 9 mázsa volt az idén, ne biggyesszék le a szájukat, hogy ez nem sok (el voltunk kényeztetve az idei jó esztendőben a tíz mázsán felüli átlagokkal), a földet nézzék meg, ezt a szikes félegyházi földet, olyan középkötött talaj, igen szép itten a kilenc mázsa, hol voltak ettől az egyéniek... Aztán nézzék meg ezt a 15 hold gyapotot, talán éppen ebből vesznek majd jövőre valami ruhafélét a pesti boltban maguk is, 7 mázsa igérkezik belőle egy holdon, az ország legjobb gyapotjainak egyike ez, jövőre már 100 holdon termelnek gyapotot a Dózsában. Ezt is a pártszervezet kezdeményezte... Elől van ez a Dózsa termelőszövetkezet mindenben, versenyben vannak a járás valamennyi csoportjával, negyvenkilencben egy ponilovat is nyertek, bizonyos Baba nevezetűt, mert elsőnek végezték el az őszi munkákat. A városi tanács vándorzászlaja most is az övék. Búzából 1111 mázsát adtak be eddig, az 160 százalékos teljesítés, 408 mázsával teljesítettek túl. Megkérdem az elnököt, mi mindent kaptak C-utalványra? Hű a szentségit, mondja, hát ha el kék sorolni, az nagyon sok volna!

Nézzük meg az állatállományt is. Van 55 tehenük, 32 növendékmarhájuk, 80 anyadisznajuk, 300 kismalacuk, 2000 baromfijuk. A baromfiak közül a kacsa a legjövedelmezőbb, mert igénytelen a kacsa, maga pásztorolja magát, ők ugyan úgy mondják, hogy maga gardírozza magát. Van aztán 28 lovuk, 245 juhuk. Azt mondják, a birka még a kacsánál is kellemetesebb valami, mert a kacsát unalmas koppasztani...

De még házi trafikjuk is van. Palásti László rendezte be egy nagy szekrényben, teli a szekrény, van benne vagy 1500 forint értékű cigaretta meg dohány, aztán milyen hamar elfogy. Ebből is látnivaló, hogy milyen becsületesek, nem szívják a szűzdohányt, pedig mennyi van belőle...

No, ez mind igen szép, hát hiba semmi se volna ebben a termelőszövetkezetben? De bizony akad hiba is. Ahogy a földeket jártuk, bizony gazos krumplit is láttunk. Bódog József elnök megmagyarázza: Sok földet hoztak be, most 19 és félhold föld esik egy emberre; nehéz ellátni, de bevonják az asszonyokat, a fiatalokat, nem lesz semmi hiba.

Aztán a minap két vagon téglát hozott nekik a vasút, mert új, modern tehénistállót építenek. Horváth Sándor igazgatósági tag megkapta a szállítólevelet, de nem intézkedett nyomban, a tégla huszonnégy óráig feküdt az állomáson, 150 forint fekbért kellett ezért fizetniük a vasútnak. Az igazgatósági tag felett kritikát gyakoroltak a gyűlésen, máskor figyelmesebb lesz.

Aztán az is megtörtént, hogy Dora László és Pálinkó Ferenc egy szép munkanapon leültek a fa alá, és addig ittak, amíg volt hely bennük, de ez is csak egyszer volt, mert nagyon jó munkaerő mind a kettő különben és csak egyetlen munkanapon ültek egyetlen fa alá, igaz, hogy levelet is csak egyetlenegyet kaptak a gyapotkacsoló brigádtagoktól, de az éppen úgy elég volt nekik, mint az öt-hat liter bor, amit a fa alatt megittak.

Aki egy nap alatt ennél többet meg tud látni 3000 holdon, az menjen el maga Kiskunfélegyházára.

Jövő héten: a Komlói bányában!

EXPRESSZ-TEHERAUTÓ

Vas Zoltán miniszter elvtárs nemrég megtekintette a vándorzászlót nyert „Dózsa" tsz-t. Megkérdezte, hogy lehetne tovább javítani a munkát.

— Teherautóval, — válaszolta Bódog József elnök, — mert akkor a termékeket gyorsabban tudnánk beszolgáltatni.

— Helyes, — hangzott Vas Zoltán válasza, — holnap délután itt lesz egy teherautó. Intézkedni fogok, hogy olcsón, húszévi részletre kapják meg.

Vas elvtárs „túlteljesítette" igéretét: már másnap délben ott volt a teherautó.

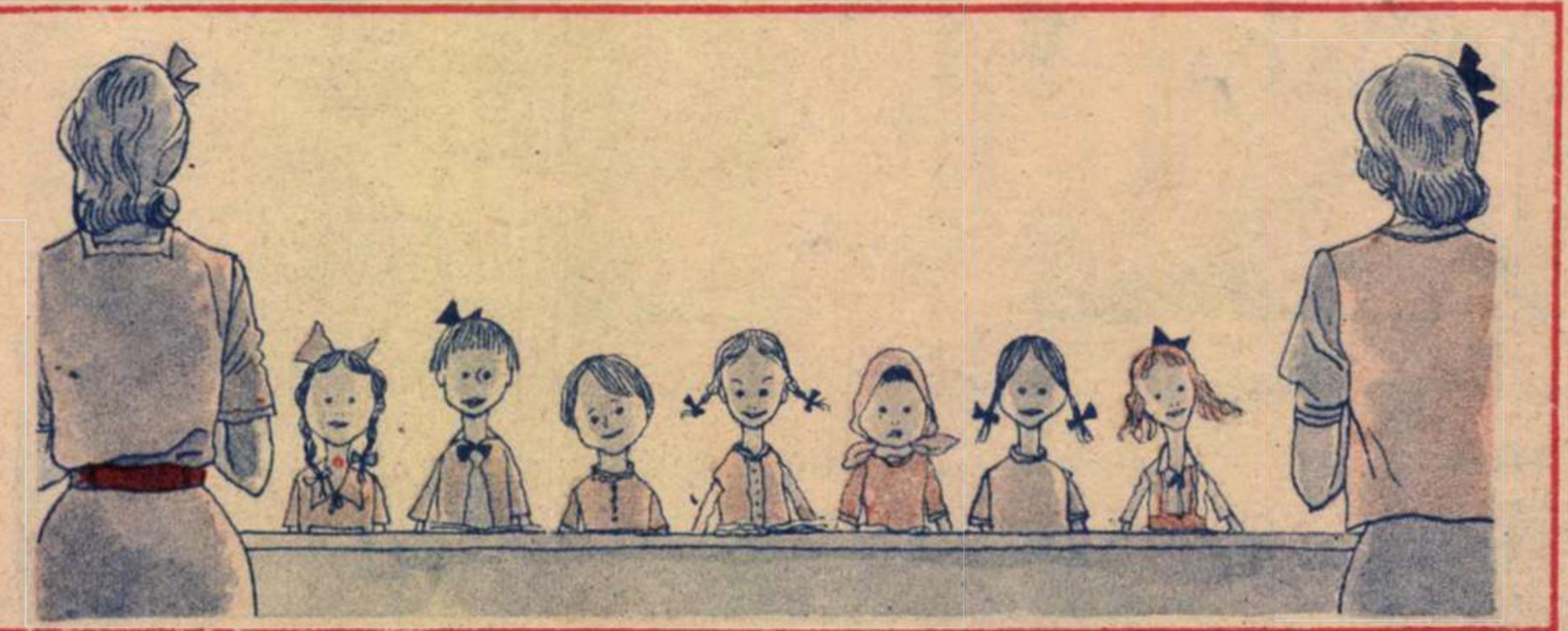
Lesz futballcipő!

A kultúrélet is fejlődik a „Dózsa" termelőszövetkezetben. Persze még sok a hiba. Palásti elvtárs, a termelőszövetkezet fáradhatatlan könyvelője vállalta a sportfelelősi tisztséget is. Első feladatának tekinti, hogy végre futballcipőt kapjon a „Dózsa" csapata. Mert bizony most mezitláb játszanak.

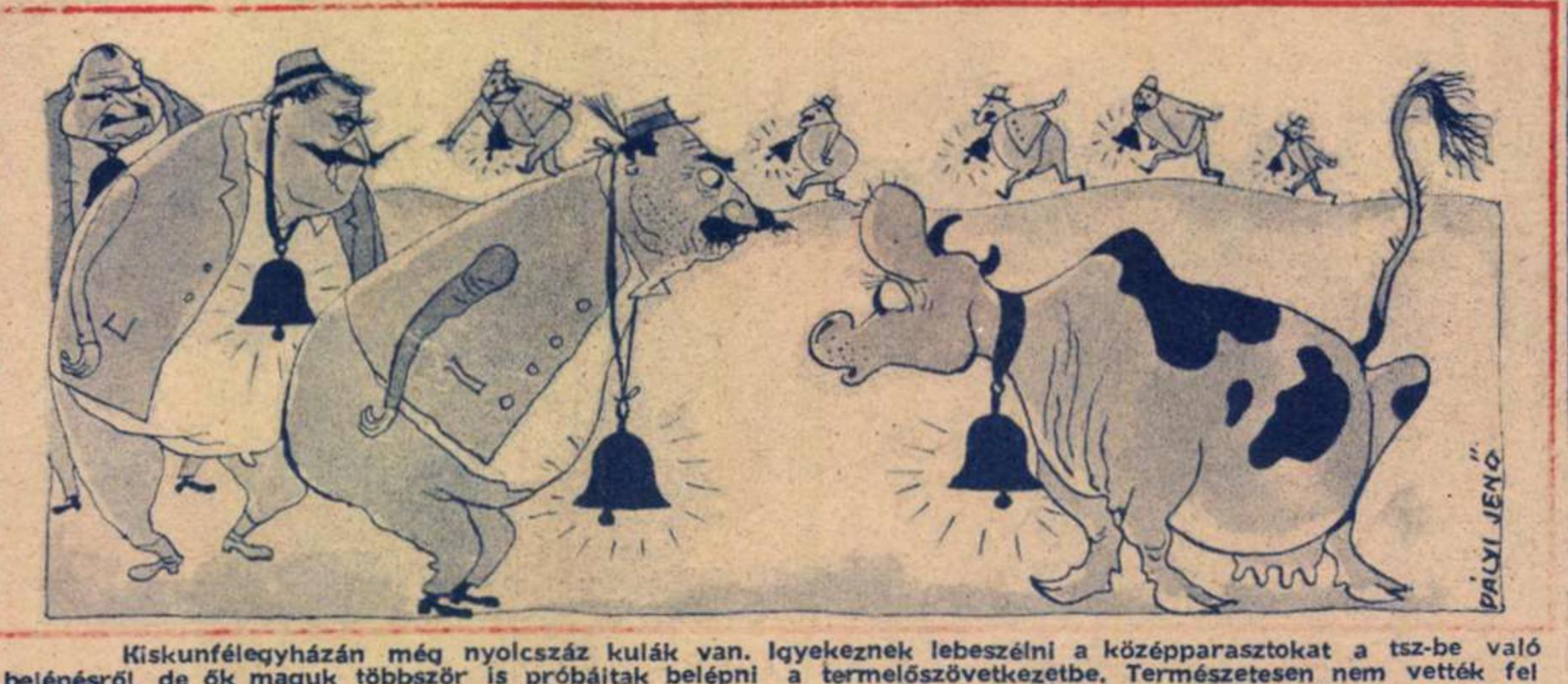
— Szorgalmazzuk — mondja — a kiskunfélegyházi környéki termelőszövetkezetek tizenegyfordulós futballbajnokságát. Azon pedig nem vehetünk részt mezitláb. Mez és nadrág már van, rövidesen lesz cipő is. Kibővül a könyvtár is, most csak ötvennyolc könyvünk van, de a vidéki könyvnapon legalább száz új könyvet vásárolunk.

JÓ A TANÍTÓNŐ KÁDER

A termelőszövetkezetnek saját iskolája van négy osztállyal és hatvannégy tanulóval. Most létesül napközi otthon is az iskolában. A jövő évben már a tsz két mezőgazdasági dolgozója, Horváth Ilona és Horváth Teréz is tanít majd az iskolában. Most harmadéves tanítónőképzői hallgatók és nagy örömmel készülnek szép feladatukra.

A főkolompost is lehet szeretni

Kiskunfélegyházán még nyolcszáz kulák van. Igyekeznek lebeszélni a középparasztokat a tsz-be való belépésről, de ők maguk többször is próbáitak belépni a termelőszövetkezetbe. Természetesen nem vették fel őket. Ezek a kulák-főkolomposok minden alkalmat megragadnak, hogy befolyásolják a tagokat, de azok nem hallgatnak rájuk. Legutóbb az egyik jól rajzoló DISZ-tag hatalmas plakátot készített, amely egy kulák-főkolompost ábrázolt, kolomppal a nyakában. Mellé rajzolta Virágot, a legtöbb tejet adó tehenet, amelynek ugyancsak kolomp volt a nyakában. A tehén alá ezt írta: „Csak ezt a főkolompost lehet szeretni."

CSORDÁS MIHÁLY

Csordás Mihály termelési felelőssel üldögélünk a termelőszövetkezet irodájában. A búzáról beszél Csordás, a krumpliról, a kukoricáról, a gyapotról, a dohányról.

Akkor azt mondom neki:

— Most beszéljen egy kicsit magáról.

— Magamrul? — néz fel csodálkozva. — Magamrul nincs mit beszélni.

— Dehogy nincs. Hogy-mint folyt az élete sora?

— Hát... Negyvenötesztendős vagyok, hét gyermekem van, három fiú, négy lány. Tizenkétholdas újgazda voltam...

— És azelőtt?

— Azelőtt? Hogy hogy vót az életemmel? Hát a felszabadulás előtt a régi világba csak úgy mentem egyik utcaszélirül a másikra, ahol munkát tudtam kapni Részmunkábul, napszámbul, kuláknál tengődtem. Szentmihálytul Szentgyörgyig csak a lakásért, díjmentesen, nem fizetett semmit. Hogy mit ettünk? Amit össze bírtunk koldulni. A napszám? Hát az nem vót egyforma. Vót esztendő, hogy vót hatvan fillér is, de kevés vót ahhoz képest, hogy az élés milyen drága vót. Tudja, mennyit dógoztunk egy gatyáravalóért? Ennél már nagyobb szenvedés nem is köllött, amikor egy félesztendeig azért dógozott az emberfia, hogy lakhassék. Oszt még azon felül a részért is robotot kellett tőteni, igencsak tizenegy-tizenkét napi robotot egy részért, amiért learathattunk magunknak egy keveset, osztán rádásba még három-négy napot a gazdának, vót úgy, hogy az eg[illegible] füvet le kellett kaszálni nevibe.

Itt már álljunk meg egy percre, mi az a nevibe?

— Hát isten nevibe. Mi úgy hittuk, istenneves munka.

Ezen gondolkozunk egy kicsit, akkor tovább mondja az életét Csordás Mihály:

— Most? A sajátunkba lakunk! A bútorokat most renováltattuk, tudja van két nyoszolya teljes felszerelve, sublót, asztal, székek, kanapé, ami egy családi házhoz szükséges minden. Most rendeltem motorkerékpárt...

— Mit?

Megmondja újra. Motorkerékpárt. Olyan hangon, mintha azt mondaná: tíz cigarettát. Hát mi van abban. Sokan vettek már a Dózsában, nem olyan nagy újság az.

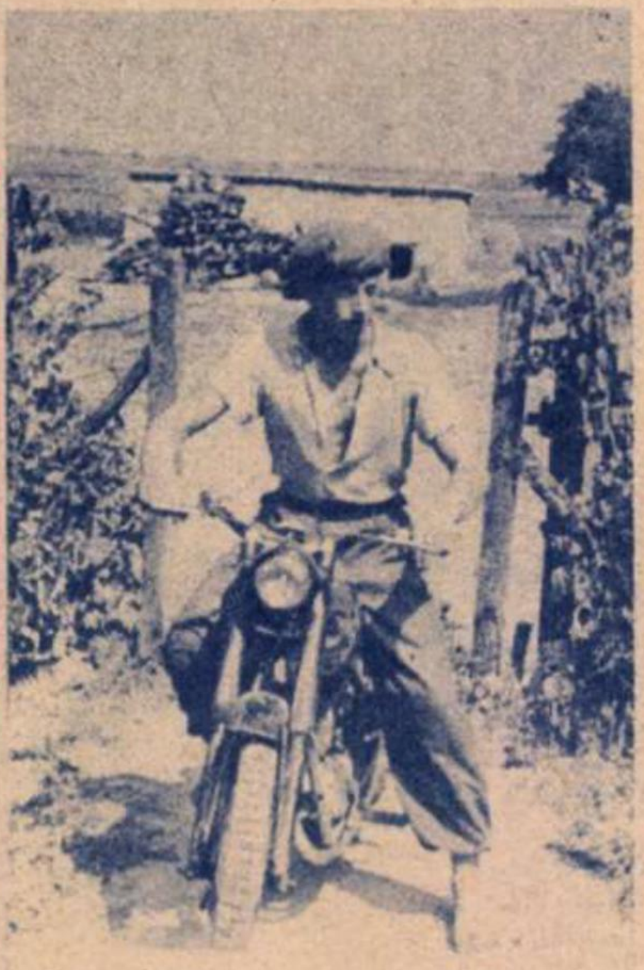
— S mi van a háztájon?

— Hát a háztájon van egy elsőrendű tehenem, négy birka, egy anyadisznó szaporulatával, két híznivaló. Baromfi? Az nem sok van, körülbelül olyan hatvan darab...

Itt véget ér a Csordás Mihály élettörténete.

Illetve voltaképpen itt kezdődik.

(g. m.)

Januj Sándor DISZ-titkár újonnan vásárolt Csepel-motoron keresi fel a tsz fiataljait.